

Naplňování Evropského programu pro bezpečnost

Informační podklad ke sdělení Komise
Naplňování Evropského programu pro bezpečnost
v zájmu boje proti terorismu a položení základů
účinné a skutečné bezpečnostní unie

Podklad k dokumentu Rady č. 8128/16
srpen 2016
zpracovala: Eva Balounová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:..... 3
- Odůvodnění a předmět: . 3
- Obsah a dopad: 5
- Stanovisko vlády ČR: 8
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU: 9
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 9

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Naplňování Evropského programu pro bezpečnost	Typ řady: interní
Zpracovala: Balounová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu Rady č. 8128/16	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: srpen 2016	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Evropský program pro bezpečnost; bezpečnostní unie; bezpečnost; terorismus	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě Naplnění Evropského programu pro bezpečnost v zájmu boje proti terorismu a položení základů účinné a skutečné bezpečnostní unie KOM(2016) 230 v konečném znění, kód Rady 8128/16

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
21. 4. 2016
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 17. května 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 26. května 2016 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
- **Odůvodnění a předmět:**
V dubnu 2015 představila Evropská komise *Evropský program pro bezpečnost*¹, který stanovuje priority Unie v reakci na terorismus a bezpečnostní hrozby v EU pro období 2015 – 2020. Evropský program pro bezpečnost vychází z politických směrů předsedy Evropské komise Junckera a zároveň představuje východisko pro aktualizaci *Strategie vnitřní bezpečnosti EU*, která byla Evropskou radou schválena v roce 2010. Tato strategie byla dále rozvedena ve sdělení Komise *Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: pět kroků směrem k bezpečnější Evropě*², která vyzdvihla pět základních cílů: zničení mezinárodních zločineckých sítí, předcházení terorismu a řešení radikalizace a náboru, zvýšení bezpečnosti v kyberprostoru, posílení bezpečnosti prostřednictvím správy hranic a zlepšení odolnosti Evropy vůči krizím a katastrofám. Implementace této strategie byla vyhodnocena v roce 2014 a bylo rozhodnuto o její aktualizaci pro období let 2015 - 2020. Evropský program pro bezpečnost obsahuje tři části – první část se věnuje pěti zásadám aktivit EU v oblasti vnitřní bezpečnosti, v druhé části je shrnuto, co je možné s využitím stávajících právních nástrojů udělat pro zajištění vnitřní bezpečnosti EU a jaké další nástroje by eventuálně mohly pomoci, a třetí část podrobně rozebírá tři klíčové priority pro dané období, kterými je **boj proti terorismu a předcházení radikalizaci, narušování organizované trestné činnosti a boj proti kyberkriminalitě**.³

¹ KOM (2015) 185 v konečném znění

² KOM (2010) 673 v konečném znění

³ EPB projednal VEZ na své 36. schůzi a přijal k němu usnesení č. 168 ze dne 3. září 2015, dostupné [zde](#)

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci se k problematice vyjádřila v červnu 2015, kdy přijala závěry *o obnovené strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie na období 2015 – 2020*.⁴ V červnu 2015 byly v Evropské unii předloženy návrhy na rozhodnutí o podpisu *Úmluvy Rady Evropy o předcházení terorismu a o podpisu Dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy o předcházení terorismu*. V září roku 2015 bylo vydáno *Společné rozhodnutí Evropské komise a Vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o účasti Evropské unie v různých organizacích pro spolupráci za účelem předcházení terorismu a boje proti němu*.⁵ Komise koncem roku 2015 představila *návrh směrnice o boji proti terorismu*⁶, dále přišla s iniciativou v oblasti *střelných zbraní a výbušnin*.⁷ V prosinci 2015 Komise dále představila *Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Provádění Evropského programu pro bezpečnost: akční plán EU proti neodvolanému obchodu se střelnými zbraněmi a výbušninami a proti jejich používání*.⁸ V roce 2016 bylo představeno, jak posílit boj proti *financování terorismu*⁹ a dále bylo představeno *Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Silnější a inteligentnější informační systém pro hranice a bezpečnost*.¹⁰ Komise také předložila *Akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy*.¹¹ V květnu 2016 plénum Evropského parlamentu potvrdilo dohodu, která posiluje pravomoci Europolu. V květnu byly také ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) EP projednány zprávy Europolu o aktuální situaci v oblasti terorismu v roce 2016 a o změnách ve způsobu provádění útoků Islámského státu.¹²

V květnu 2016 byl rovněž vydán návrh prováděcího rozhodnutí rady, kterým se stanoví doporučení pro dočasnou ochranu vnitřních hranic v mimořádných situacích ohrožujících celkové fungování schengenského prostoru.¹³

Evropská rada se k otázce bezpečnosti a obrany vyjádřila na summitu v červnu 2016, kdy deklarovala, že je potřeba vyvíjet činnost ve třech oblastech – kromě výše zmíněného Evropského programu pro bezpečnost a práci na obnovené strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie je to dále příprava globální strategie EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku, která má být předložena Evropské radě v červnu 2016, a třetí oblastí je úsilí o účinnější a viditelnější společnou bezpečnostní a obrannou politiku (SBOP).¹⁴

Koncem června 2016 bylo vydáno Sdělení Komise Podpora prevence radikalizace vedoucí k násilnému extremismu.¹⁵ V červenci 2016 pak byla představena novela směrnice o boji proti praní peněz (AML).¹⁶

Předkládané sdělení upozorňuje na to, že ačkoliv hlavní odpovědnost za bezpečnost mají členské státy, nemohou izolovaně čelit nadnárodním hrozbám. Sdělení rovněž zmiňuje, že i nedávné teroristické útoky v Bruselu ukazují, že je potřeba vybudovat účinnou a opravdovou bezpečnostní unii. Sdělení tedy rok po předložení Evropského programu pro bezpečnost shrnuje pokrok, kterého bylo dosaženo v jeho provádění, pokud jde o příspěvek EU k boji proti terorismu.

⁴ Dostupné [zde](#)

⁵ JOIN (2015) 32 v konečném znění

⁶ KOM (2015) 625 v konečném znění, VEZ k němu přijal usnesení č. 226, dostupné [zde](#)

⁷ KOM (2015) 750 v konečném znění – usnesení pléna č. 1190 dostupné [zde](#), usnesení VEZ č. 206 dostupné [zde](#)

⁸ KOM (2015) 624 v konečném znění

⁹ Sdělení Evropskému parlamentu a Radě o akčním plánu pro zesílení boje proti financování terorismu (KOM (2016) 50 v konečném znění); usnesení VEZ č. 261 dostupné [zde](#)

¹⁰ KOM (2016) 205 v konečném znění

¹¹ KOM (2016) 87 v konečném znění

¹² K dispozici [zde](#)

¹³ KOM (2016) 275 v konečném znění

¹⁴ Závěry Evropské rady z června 2016 jsou k dispozici [zde](#)

¹⁵ KOM (2016) 379 v konečném znění

¹⁶ KOM (2016) 450 v konečném znění

Sdělení má jednak posoudit naplňování Evropského programu pro bezpečnost a zjistit, kde přetrvávají v boji proti terorismu nedostatky, a dále určit budoucí kroky k jejich odstranění.

- **Obsah a dopad:**

Samotné sdělení kromě úvodu a závěru obsahuje kapitolu „Řešení všech rozměrů teroristické hrozby“, kde se věnuje podrobněji následujícím problematikám: hrozbě plynoucí z návratu zahraničních teroristických bojovníků, předcházení radikalizace a jejímu potírání, ukládání sankcí teroristům a jejich podporovatelům, lepší výměně informací, zamezení přístupu teroristů ke střelným zbraním a výbušninám, zamezení přístupu teroristů k financím, ochraně občanů a kritické infrastruktury a vnější dimenzi. V rámci každé kapitoly jsou uvedeny kroky, které mají podniknout Komise, Rada, Evropský parlament popř. členské státy. Sdělení obsahuje přílohu, kde jsou shrnuty klíčové legislativní a politické iniciativy pro bezpečnost/ boj proti terorismu.¹⁷

Ačkoliv se v současnosti již realizují mnohá opatření, nedávné útoky ukázaly dle Komise na opakující se schémata - v mnoha případech byly útoky spáchány známými radikalizovanými jedinci, někteří se již v minulosti podíleli na organizované trestné činnosti, některé osoby byly již donucovacími orgány stíhány. Pachatelé byli rovněž schopni vyrobit velké množství výbušnin a měli přístup k značnému množství nelegálních zbraní vojenského charakteru a nábojům.

1. Řešení hrozby plynoucí z návratu zahraničních teroristických bojovníků

Dle studie ICCT¹⁸ se z odhadovaných 4 000 zahraničních bojovníků pocházejících z EU přibližně 30 % z nich vrátilo do své domovské země. S tím spojená bezpečnostní rizika je dle Komise potřeba řešit:

- **Revizí Schengenského informačního systému** (do konce roku 2016), především využitím snímků obličeje pro biometrickou identifikaci, vytvořením nových záznamů pro hledané neznámé osoby a automatickým vyhledáváním otisků prstů (do poloviny roku 2017).
- Vytvořením odolnější vnější hranice hlídané evropskou pohraniční a pobřežní stráží¹⁹, která má být schválena do konce června 2016, byly předloženy návrhy na změnu Schengenského hraničního kodexu²⁰.
- Fungováním hotspotů (zahrnující integrované a systematické bezpečnostní kontroly).
- Schválením návrhu Komise týkajícího se nových trestných činů spočívajících v cestování za účely terorismu (směrnice o boji proti terorismu)²¹ a provedení návrhu směrnice o používání údajů jmenné evidence cestujících²².
- Komise se zavázala do října 2016 připravit **prováděcí rozhodnutí o interoperabilitě složek pro informace o cestujících pro výměnu údajů jmenné evidence cestujících**.

Členské státy by dle Komise měly zejména: zaznamenávat všechny informace týkající se terorismu do Schengenského informačního systému; o vracejících se osobách informovat Evropské centrum

¹⁷ Ty jsou v následujícím textu podtrženy.

¹⁸International Centre for Counter-Terrorism. Dostupné [zde](#).

¹⁹ KOM (2015) 671 v konečném znění

²⁰ KOM (2015) 670 v konečném znění

²¹ KOM (2015) 625 v konečném znění

²² Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti byla přijata Radou 21. dubna 2016.

pro boj proti terorismu agentury Europol; při pohraničních kontrolách používat společné ukazatele rizik.

2. Předcházení radikalizaci a její potírání

Dle Komise musí být prioritou předcházet tomu, aby se více lidí radikalizovalo, a zapojit radikalizované osoby do deradikalizačních programů. Jsou shrnuty iniciativy, ve kterých se již angažovala Komise a v kterých se nyní dle Komise musí podniknout konkrétní kroky členských států na operační úrovni: V říjnu 2015 bylo vytvořeno Centrum excelence sítě EU pro zvyšování povědomí o radikalizaci. V červenci 2015 byla v rámci Europolu zřízena jednotka EU pro oznamování internetového obsahu. Dále bylo spuštěno internetové fórum EU s cílem omezit dostupnost teroristického materiálu a zvýšit objem účinné protiargumentace. Šíření osvěty Komise dále směřuje na mladé lidi v rámci programu Erasmus+. Na mladé lidi je cíleno i řešení radikalizace ve věznicích. Komise se zavázala přijmout ve druhém čtvrtletí roku 2016 **sdělení o předcházení radikalizaci**.

Členské státy by dle Komise měly: podporovat vnitrostátní a místní iniciativy k předcházení radikalizaci, zajišťovat odbornou přípravu profesionálů a místních aktérů a co nejlépe využívat dostupné finanční prostředky z EU; vyslat své odborníky do jednotky EU pro oznamování internetového obsahu; vyměňovat s ostatními členskými státy veškeré relevantní informace o propuštěných věznicích podezřelých z radikalizace či o známých radikalizovaných osobách.

3. Ukládání sankcí teroristům a jejich podporovatelům

V současné době již existují právní předpisy kriminalizující jednání teroristů i jejich podporovatelů na území celé Unie.²³ Komise v **návrhu směrnice o boji proti terorismu** nově zařazuje mezi trestné činy i cestování za účelem terorismu, pasivní výcvik, poskytování finanční či jiné materiální podpory teroristům či usnadňování teroristických činů. Návrh dále obsahuje zvláštní ustanovení o právech obětí terorismu. Ústředním prvkem k předcházení, vyšetřování a stíhání teroristů je rychlé zajištění **digitálních důkazů**, které jsou často v držení soukromých společností nacházejících se mimo území členských států. Komise ve spolupráci se soukromým sektorem plánuje řešit danou problematiku, nejspíše formou právního předpisu (do léta 2017). Evropskému parlamentu a Radě je doporučeno přednostně dokončit jednání o návrhu směrnice o boji proti terorismu.

4. Lepší výměna informací

Výměna informací mezi donucovacími orgány členských států i unijními orgány navzájem je klíčovou pro efektivní potírání hrozby terorismu. Komise učinila kroky v oblasti ochrany osobních údajů²⁴, dále plánuje uzavřít „zastřešující dohodu o ochraně údajů“ se Spojenými státy americkými.²⁵ V rámci Europolu bylo zřízeno v lednu 2016 **Evropské centrum pro boj proti terorismu (ECTC) – Komise chce do podzimu 2016 představit iniciativy k jeho modernizaci a k posílení činnosti Europolu**. Komise plánuje od května 2016 vytvořit skupinu odborníků, jejímž úkolem bude předkládat návrhy na zlepšení a rozvoj stávajících informačních systémů, apod. Byla zahájena debata a proces ohledně vytvoření společného evropského archivu údajů a integrované evropské správy identit na základě biometrických prvků po cestování, migraci a bezpečnost.²⁶ Komise navrhla **systém vstupu/výstupu pro vnější hranice EU**, s využitím biometrických údajů.²⁷ Má být vypracován společný postoj EU k určování jurisdikce donucovacích orgánů v případě, že využívají

²³ Rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu, ve znění rámcového rozhodnutí 2008/919/SVV o boji proti terorismu.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016

²⁵ EU-US Privacy Shield

²⁶ V souvislosti se sdělením o silnějších a inteligentnějších informačních systémech v oblasti hranic a bezpečnosti

²⁷ KOM (2016) 194 v konečném znění

přímý přístup k údajům uchovávaným nebo umístěným v zahraničí. Je v procesu **rozšíření Evropského informačního systému rejstříků trestů na příslušníky třetích zemí.**²⁸ Komise upozorňuje, že do konce roku 2016 by se EP a Rada měly přednostně dohodnout na návrzích týkajících se systému vstupu/výstupu EU a rozšíření Evropského informačního systému rejstříků trestů na příslušníky 3. zemí. Členské státy by dle Komise měly 1. navýšit počet odborníků vyslaných do ECTC a za 2. zajistit provedení průmského rámce²⁹ a systematictěji využívat databázi Interpolu týkající se odcizených a ztracených cestovních dokladů. **Komise již vydala návrh na revizi právního základu systému EURODAC.**³⁰ Zároveň byl schválen návrh revidovaného nařízení o Europolu.³¹

5. Zamezení přístupu teroristů ke střelným zbraním a výbušninám

Komise v průběhu roku 2016 **posoudí, zda je potřeba revidovat nařízení č. 98/2013 o prekurzorech výbušnin.** Ohledně přístupu teroristů k automatickým zbraním přijala Komise prováděcí nařízení o společných normách znehodnocování střelných zbraní.³² Komise koncem roku 2015 předložila návrh na revizi směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, který by měl omezit dostupnost některých nejvýkonnějších typů poloautomatických zbraní.³³ Dle Komise by Evropský parlament a Rada měly směřovat k dohodě o tomto návrhu. V akčním plánu z 2. prosince 2015 o střelných zbraních a výbušninách se Komise vyjádřila k problematice nelegálních zbraní. Členské státy by dle Komise měly 1. zajistit přijetí opatření k provedení nařízení č. 98/2013 o prekurzorech výbušnin a 2. provést prováděcí nařízení o společných normách znehodnocování střelných zbraní, které je použitelné od 8. dubna 2016.

6. Zamezení přístupu teroristů k financím

Cílem nově přijatého akčního plánu pro boj proti financování terorismu³⁴ je zabránit teroristickým organizacím a jejich podporovatelům v přesouvání finančních prostředků a zároveň tyto transakce odhalovat a získané informace o nich použít k vystopování teroristů. Komise se akčního plánu hodlá držet a naplnit jej. Komise v nadcházejících měsících předloží v této oblasti několik legislativních návrhů: **legislativní návrh na revizi čtvrté směrnice o boji proti praní peněz,**³⁵ **legislativní návrh harmonizace trestných činů a sankcí souvisejících s praním peněz (do prosince 2016),** **legislativní návrh proti nedovolenému pohybu peněžní hotovosti (do prosince 2016),** **legislativní návrh o vzájemném uznávání příkazů o zmrazení a konfiskaci aktiv pocházejících z trestné činnosti (do prosince 2016),** **legislativní návrh směrnice o boji proti podvodům a padělání bezhotovostních platebních prostředků (do prosince 2016),** **legislativní návrh týkající se posílení pravomocí a spolupráce celních orgánů a řešení financování terorismu v souvislosti s obchodem se zbožím (1. čtvrtletí 2017),** **legislativní návrh týkající se boje proti nezákonnému obchodu s kulturními statky (2017).** Komise do června 2016 přijme **akt v přenesené působnosti uvádějící vysoce rizikové třetí země, které vykazují strategické nedostatky v oblasti boje proti praní peněz nebo financování terorismu (černá listina EU).** Komise rovněž v roce 2017 zveřejní zprávu týkající se nadnárodního posouzení rizik praní peněz a financování terorismu a doporučení členským státům ohledně vhodných opatření k řešení těchto rizik. Členské státy by dle Komise měly přesunout datum pro

²⁸ KOM (2016) 7 v konečném znění, VEZ k němu přijal usnesení č. 257, dostupné [zde](#)

²⁹ Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 a 2008/616/SVV ze dne 23. června 2008.

³⁰ KOM (2016) 272 v konečném znění, (Systém „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy)

³¹ 11. května 2016 v EP – KOM (2013) 173 v konečném znění

³² Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015

³³ KOM (2015) 750 v konečném znění, předloženo 18. listopadu 2015

³⁴ KOM (2016) 50 v konečném znění

³⁵ Již předloženo: KOM (2016) 450 v konečném znění

účinné provedení ve vnitrostátním právu a vstup v platnost čtvrté směrnice o boji proti praní peněz nejpozději na 4. čtvrtletí roku 2016.

7. Ochrana občanů a kritické infrastruktury

Základní opatření k předcházení teroristickým útokům Komise vymezila v již zmiňovaném akčním plánu o střelných zbraních a výbušninách. Daná opatření se týkají především (1) zvláštních akcí týkajících se používání detekční technologie a směřující ke standardizaci jejího používání (snadno zranitelné cíle, kritická infrastruktura, veřejné prostory), (2) vývoje inovativních detekčních nástrojů, (3) posílení stávajících opatření a vytváření nových za účelem zvýšení bezpečnosti cestujících v různých druzích dopravy, (4) používání nových technologií k posílení bezpečnosti, (5) distribuce pokynů k ochraně snadno zranitelných cílů a (6) zkoušky detekce a ochrany. Pozornost je třeba věnovat i otázce ochrany kritické infrastruktury a prověřování zaměstnanců v ní pracujících. Komise v dané věci přijala Evropský program na ochranu kritické infrastruktury. Dále byla vypracována příručka pro ochranu snadno zranitelných cílů na letištích (bude aktualizováno), pracuje se na materiálu jiných snadno zranitelných cílových oblastí. Spolu s Vysokou představitelkou unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Komise přijala sdělení o společném rámci pro boj proti hybridním hrozbám.³⁶ Do září roku 2016 Komise navrhne pravidla pro celou EU o certifikaci detekčních zařízení na letištích. Plánované jsou zkoušky detekce a ochrany, které se budou týkat i hotspotů. Komise se také zaměří na financování výzkumu na budoucí potřeby v oblasti technologií a kapacit a navrhne, jak v rámci Paktu o stabilitě a růstu přistupovat k výjimečným fiskálním výdajům přímo souvisejícím s bojem proti terorismu.

8. Vnější dimenze

Evropský program pro bezpečnost je koncipován i ve vztahu ke třetím zemím. Rozhovory o konkrétních akčních plánech bezpečnosti a boji proti terorismu již byly zahájeny s Jordánskem, Libanem, Marokem, Tuniskem a Tureckem. Do delegací EU v Alžírsku, Iráku, Jordánsku, Maroku, Nigérii, Saúdské Arábii, Tunisku a Turecku byli vysláni odborníci na bezpečnost a boj proti terorismu. Je konstatováno, že na základě těchto zkušeností by EU měla navázat partnerství v boji proti terorismu se zeměmi kolem Středozemního moře, jakož i rozšířit síť odborníků v oblasti bezpečnosti a boje proti terorismu do dalších prioritních zemí a regionů (Libanon, Sahel, západní Balkán). Konkrétní akce ve vztahu k třetím zemím, zejména zemím v bezprostředním sousedství EU obsahují i oba akční plány (o střelných zbraních a výbušninách; o zesílení boje proti financování terorismu) přijaté Komisí. Spolupráce se sousedními oblastmi se předpokládá především v oblasti potírání nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi a v boji proti nedovolenému obchodování s lidmi, kulturními statky a drogami.

• Stanovisko vlády ČR:

Vláda ve své rámcové pozici ze dne 17. 5. 2016 s obsahem Sdělení k naplňování Evropského programu pro bezpečnost v obecné rovině souhlasí. Prioritou je pro ni efektivní výměna informací, opatření v oblasti prevence radikalizace a posilování vnější schengenské hranice. V oblasti vybudování systému vstupu/výstupu se domnívá, že by měl existovat nástroj na kontrolu pohybu přes vnější hranici nejen pro státní příslušníky třetích zemí, ale i pro osoby požívající právo na volný pohyb. Stejně tak upozorňuje ČR na návrh na rozšíření systému ECRIS (snímání otisků prstů), který se zaměřuje jen na státní příslušníky třetích zemí, nikoli občany EU. Některá tvrzení ve sdělení, která se vztahují k aktuálním aktivitám Evropské unie v boji proti terorismu, vláda považuje za neutrální či dokonce způsobující zvýšenou dostupnost nelegálních zbraní na černém trhu. Problematická je pro vládu snaha Komise omezit držení některých samonabíjecích (poloautomatických) zbraní a znemožnit členským státům udělovat v této oblasti výjimky, a to i v

³⁶ JOIN (2016) 18 v konečném znění

legitimních případech.³⁷ Z hlediska praktické aplikace představuje pro vládu problematický bod i nové prováděcí nařízení Komise o znehodnocování zbraní.

Vláda zmiňuje, jakou v oblasti podniká iniciativu – př. zřízení Národního centra pro kontrolu dokladů, uvádí, že návrh k transpozici 4. směrnice o boji proti praní peněz formou novelizace zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti je v 1. čtení v PS. Vláda přiznává, že ČR nemá aktuálně svého experta v Evropském centru pro boj proti terorismu, nicméně domnívá se, že stávající výměna relevantních informací s partnery z členských států EU prostřednictvím zabezpečeného kanálu Europolu nebo prostřednictvím styčné kanceláře ČR při Europolu je plně dostačující.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Předkládané sdělení bylo Evropskou komisí představeno 20. dubna 2016. Garančním výborem dokumentu v Evropském parlamentu je Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Dokumentem se dále plánuje zabývat Výbor pro zahraniční věci (AFET).

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 1. 9. 2016 a usnesením č. 296 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o naplňování Evropského programu pro bezpečnost v zájmu boje proti terorismu a položení základů účinné a skutečné bezpečnostní unie (KOM (2016) 230 v konečném znění);
2. s ohledem na aktuální situaci **vnímá toto téma i nadále jako prioritu**;
3. **zdůrazňuje** však, že za zajištění vnitřní bezpečnosti odpovídají v první řadě členské státy, proto ačkoliv podporuje iniciativy Komise týkající se boje s fenoménem zahraničních bojovníků, úsilí proti radikalizaci společnosti, boje proti financování a podpoře terorismu, potřeby rychle a efektivně sdílet informace či údaje o rizikových osobách a podporuje i vnější dimenzi naplňování Evropského programu pro bezpečnost, podporuje stanovisko vlády v tom, že kategoricky **odmítá** spojování boje proti terorismu s omezováním legálně držovaných zbraní, a dále
4. **upozorňuje**, že při provádění iniciativy lepší výměny informací a zajišťování bezpečnosti obecně, je potřeba důkladně chránit osobní údaje a základní práva a svobody občanů členských států.

³⁷ Vláda ČR přijala dne 11. 5. 2016 usnesení č. 428, kterým uložila dotčeným ministrům vlády, aby podnikli veškeré procesní, politické a diplomatické kroky k zabránění přijetí takového návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 91/477/EHS, který by nepřiměřeně zasahoval do práv občanů České republiky a měl negativní dopady na vnitřní pořádek, obranyschopnost, hospodářskou situaci nebo zaměstnanost v České republice; a zasadit se o prosazení změn návrhu směrnice.